

Obsah

Pár slov na úvod	7
1. KAPITOLA	
ÚVOD DO MAKROEKONOMIE	8
1.1 Makroekonomické prostředí pro podnikání	8
1.2 Makroekonomické ukazatele.....	10
1.2.1 Základní neboli jednoduché makroekonomické ukazatele	10
1.2.2 Odvozené makroekonomické ukazatele včetně poměrových ukazatelů 12	
1.3 Přehled makroekonomických ukazatelů.....	13
1.3.1 Ukazatele vnitřní a vnější rovnováhy	13
1.3.2 Rozdělení ukazatelů z hlediska jejich vypovídací schopnosti v čase...	16
1.3.3 Ostatní ukazatele.....	17
1.4 Kde hledat makroekonomické ukazatele?.....	17
1.5 Práce s indexy.....	18
1.6 Shrnutí.....	24
1.7 Příklady k indexům.....	26
1.8 Kontrolní otázky	28
1.9 Poznámky	29
2. KAPITOLA	
EKONOMICKÝ RŮST – OD TEORIE K ČÍSLŮM	30
2.1 Ekonomický růst.....	30
2.2 Produkční mezera	32
2.3 Hospodářský cyklus	33
2.4 Mezinárodní srovnání.....	35
2.5 Teorie ekonomického růstu	42
2.5.1 Základní fakta o ekonomickém růstu	42
2.5.2 Produkční funkce.....	45
2.5.3 Od investic ke kapitálu.....	47
2.5.4 Význam úspor.....	49
2.5.5 Zlaté pravidlo	51

2.5.6	Růst populace.....	52
2.5.7	Technologický proces.....	54
2.5.8	Růstové účetnictví.....	60
2.5.9	„Nová“ teorie endogenního růstu.....	62
2.5.10	Teorie reálného hospodářského cyklu.....	63
2.5.11	Nová politická ekonomie růstu.....	64
2.5.12	Jak podpořit ekonomický růst?.....	65
2.6	Národní účetnictví.....	66
2.6.1	Úvod do národního účetnictví.....	66
2.6.2	Hlavní národní účty a jejich vztahy.....	71
2.6.3	Poptávka a její složky.....	76
2.6.4	Makroekonomické identity.....	78
2.7	Shrnutí.....	80
2.8	Kontrolní otázky.....	83
2.9	Poznámky.....	85

3. KAPITOLA 86

AGREGÁTNÍ NABÍDKA A AGREGÁTNÍ POPTÁVKA. MAKROEKONOMICKÁ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA. MAKROEKONOMICKÉ CÍLE. -----86

3.1	Model AS-AD.....	86
3.1.1	Aggregátní poptávka.....	86
3.2	Křivka AS.....	97
3.3	Model AS-AD.....	102
3.4	Makroekonomická hospodářská politika a makroekonomické cíle.....	106
3.4.1	Hlavní typy makroekonomické hospodářské politiky.....	108
3.5	Shrnutí.....	110
3.6	Kontrolní otázky.....	112
3.7	Poznámky.....	113

4. KAPITOLA 114

INFLACE, NÁKLADY A PŘÍNOSY INFLACE. BOJ PROTI INFLACI. PENÍZE. MĚNOVÁ POLITIKA. REŽIMY MĚNOVÉ POLITIKY. SOUČASNÁ MĚNOVÁ POLITIKA.-----114

4.1	Inflace.....	114

4.1.1	Definice inflace	114
4.1.2	Nominální vs. reálné veličiny	120
4.1.3	Reálné a nominální úrokové sazby.....	121
4.1.4	Inflace, dezinflace, hyperinflace a deflace	123
4.1.5	Náklady a přínosy inflace	124
4.1.6	Příčiny inflace	126
4.1.7	Metody léčení inflace.....	129
4.2	Peníze – poptávka a nabídka peněz	131
4.2.1	Keynesova teorie poptávky po penězích	131
4.2.2	Nabídka peněz	135
4.2.3	Tvorba peněz v ekonomice – multiplikace peněz	136
4.3	Rovnováha na trhu peněz – rovnovážná nominální úroková sazba	142
4.4	Měnová politika	144
4.4.1	Cíle měnové politiky	144
4.4.2	Režimy (systémy) měnové politiky	146
4.4.3	Transmisní mechanismy.....	155
4.4.4	Úskalí měnové politiky	157
4.4.5	Nastavení měnové politiky.....	158
4.4.6	Současná měnová politika.....	160
4.5	Měnová politika ČNB.....	162
4.5.1	Exkurze do minulosti měnové politiky ČNB	162
4.6	Shrnutí.....	167
4.7	Kontrolní otázky	171
4.8	Poznámky	173

5. KAPITOLA 174

ROLE VLÁDY V EKONOMICE. FISKÁLNÍ POLITIKA. ROZPOČTOVÉ PŘÍJMY A VÝDAJE – JEJICH VÝŠE A STRUKTURA. VEŘEJNÝ DLUH. REFORMA VEŘEJNÝCH FINANČÍ.----- 174

5.1	Vláda a její role v ekonomice - fiskální politika	174
5.1.1	Rovnovážný produkt v uzavřené ekonomice	176
5.1.2	Fiskální politika versus agregátní poptávka.....	180
5.1.3	Fiskální politika vs. recese a expanze	180
5.2	Veřejné rozpočty, rozpočty vládního sektoru.....	185

5.2.1	Institucionální struktura veřejných rozpočtů.....	185
5.2.2	Výše a struktura příjmů vládního sektoru	188
5.2.3	Rozpočet vládního sektoru	194
5.2.4	Veřejný a vládní dluh	198
5.3	Reformy veřejných financí.....	206
5.4	Shrnutí.....	208
5.5	Kontrolní otázky	212
5.6	Poznámky	213

6. KAPITOLA 214

OTEVŘENÁ EKONOMIKA. MĚNOVÝ KURZ. KURZOVÉ REŽIMY. ZAHRANIČNÍ OBCHOD. PLATEBNÍ BILANCE. STABILIZAČNÍ POLITIKA V OTEVŘENÉ EKONOMICE. ----- 214

6.1	Otevřená ekonomika	214
6.2	Měnový kurz.....	216
6.2.1	Úvod do problematiky měnového kurzu	216
6.2.2	Teorie měnového kurzu.....	219
6.2.3	Režimy měnových kurzů	223
6.2.4	Fungování ekonomiky v režimu volně plovoucího měnového kurzu...230	
6.2.5	Fungování ekonomiky v režimu pevného měnového kurzu.....	233
6.2.6	Výhody a nevýhody režimu pevného a volného měnového kurzu.....	238
6.3	Obchodní bilance	241
6.4	Faktory vývoje obchodní bilance a čistého exportu.....	244
6.5	Vliv oslabení měnového kurzu na obchodní bilanci.....	246
6.6	Platební bilance.....	248
6.6.1	Faktory ovlivňující mezinárodní kapitálové toky.....	251
6.6.2	Model rovnováhy platební bilance	252
6.6.3	Nekrytá úroková parita	255
6.7	Přizpůsobení nerovnováhy v platební bilanci	257
6.8	Přizpůsobení PB v režimu pevného měnového kurzu.....	261
6.9	Stabilizační politika v otevřené ekonomice.....	263
6.10	Aplikace nástrojů makroekonomické hospodářské politiky ve čtyřech různých situacích	264
6.11	Pravidla nástrojů a cílů v hospodářské politice.....	269

6.12 Zahraniční dluh a udržitelnost deficitu BÚ	273
6.13 Shrnutí.....	279
6.14 Kontrolní otázky	282
6.15 Poznámky	284

7. KAPITOLA 285

TRH PRÁCE. NEZAMĚSTNANOST. PŘIROZENÁ MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI. HYSTEREZE NA TRHU PRÁCE. PHILLIPSOVA KŘÍVKA. -----	285
7.1 Úvod do trhu práce.....	285
7.2 Model nabídky a poptávky na trhu práce.....	290
7.3 Pohyby na trhu práce	294
7.4 Nezaměstnanost a vývoj ekonomiky neboli cykličnost trhu práce	296
7.5 Typy nezaměstnanosti	298
7.6 Náklady nezaměstnanosti	301
7.7 Mzdová vyjednávání	303
7.8 Teorie reálné mzdy - determinace mezd a cen v ekonomice	308
7.9 Přirozená míra nezaměstnanosti.....	314
7.10 Dynamický model přirozené míry nezaměstnanosti – neboli od cenové hladiny k míře inflace	319
7.11 Nezaměstnanost a hystereze na trhu práce.....	321
7.12 Evropský trh práce	323
7.13 Phillipsova křivka.....	325
7.13.1 Původní mzdová Phillipsova křivka	325
7.13.2 Modifikovaná Phillipsova křivka	326
7.13.3 Platnost modifikované Phillipsovy křivky	328
7.13.4 Formování inflačních očekávání	330
7.13.5 Inflační očekávání a Phillipsova křivka	330
7.13.6 Krátkodobá a dlouhodobá Phillipsova křivka	331
7.14 Phillipsova křivka a model AS-AD	336
7.15 Shrnutí.....	338
7.16 Kontrolní otázky	342
7.17 Poznámky	343
DODATEK – Příklady k indexům – řešení-----	344
DODATEK – Kontrolní otázky – řešení -----	348

Seznam obrázků:	360
Seznam tabulek:	364
Seznam boxů:	365